

BUSINESS ETHICS AND
COMPLIANCE ACADEMY
.....
AKADEMIJA POSLOVNE
ETIKE I USKLAĐENOSTI

2016
APRIL – MAJ

Agenda Seminar Poslovna etika i etički kodeks (Business ethics and Code of ethics)

5 – 7 Maj 2016

Sarajevo, Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu

e-Net sala III sprat

Dobro napisan i osmišljen etički kodeks kao i politike i procedure usklađenosti su najbitniji preduslov neophodan kako bi vrijednosti i standardi poslovanja organizacije bili dobro iskomunicirani i prihvaćeni. Efektivno kreiranje, komunikacija, prihvatanje i provođenje etičkih normi definisanih kodeksom, politika i procedura usklađenosti najzahtjevniji su zadaci u svakoj organizaciji.

TEME

- Uvod u poslovnu etiku i društveno odgovorno poslovanje organizacije
- Etičke dileme
- Kultura organizacije
- Etički kodeks
- Neophodnost edukacije zaposlenika o etičkom kodeksu
- Upravljanje procedurama i politikama iz oblasti etike i usklađenosti
- Standardi u politikama i procedurama etike i usklađenosti vezanim za ljudske resurse

KOME JE NAMJENJENO?

- Službenici i profesionalci o oblasti usklađenosti
- Službenici pravnih odjela
- Službenici ljudskih resursa
- Interni revizori
- Članovi upravnih odbora
- Direktori i menadžeri

PREDAVAČI

BOJAN BAJIĆ, CEO, Net Consulting

VIŠNJA MARILOVIĆ, Project manager, Net Consulting

DAVID E. FREEL, Senior Lecturer, Max Fisher College of Business, Ohio

MARIJA ČUTURA, Assistant Professor, Faculty of Economics Mostar

AMELA TURKOVIĆ, Compliance and FATCA officer, Raiffeisen Bank

AGENDA

DAN 1

9:00 - 9:30 REGISTRACIJA UČESNIKA

9:30 - 9:45 POZDRAVNE RIJEČI

9:45 - 10:45 PREDAVANJE 1

Uvod u poslovnu etiku i društveno odgovorno poslovanje organizacije

- Etika i moral
- Pravo vs etika
- Poslovna etika i društvena odgovornost

10:35 - 10:45 PAUZA ZA KAFU

10:45 - 11:35 PREDAVANJE 2

Etičke dileme – teorijski pristup

11:35 - 12:00 WORKSHOP

Etičke dileme

12:00 - 13:00 PAUZA ZA RUČAK

13:00 - 13:50 PREDAVANJE 3

Kultura organizacije

13:50 - 14:00 PAUZA ZA KAFU

14:00 - 14:50 PREDAVANJE 4

Etično odlučivanje & rukovođenje

- Četiri koraka u Paine-ovom procesu donošenja odluka
- Razlozi donošenja važnih odluka u okviru etike, a ne na osnovu instikta ili osjećaja?
- Ko su zainteresovane strane?
- Definisane obaveza, prava, najboljih praksi i posvećenosti
- Kako da kroz perspektivu drugih i na osnovu vaših etičkih vrijednosti odlučujete i donosite teške odluke?

14:50 - 15:20 PITANJA I ODGOVORI

DAN 2

9:00 - 9:30 REGISTRACIJA UČESNIKA

9:30 - 9:45 PREGLED PREDHODNOG DANA

9:45 - 10:45 PREDAVANJE 1

Etički kodeks

- Svrha etičkog kodeksa
- Etički kodeks vs Kodeks ponašanja
- Pravni okvir
- Pravo vs etika
- Uključivanje zainteresovanih strana u razvoj etičkog kodeksa

10:45 - 11:45 PREDAVANJE 2

Osnovni elementi etičkog kodeksa

- Riječ rukovodioca
- Organizacija, misija, vizija i principi
- Okvir etičkog odlučivanja i ponašanja
- Dostupne tačke za dobijanje smjernica i prijavljivanja neregularnosti
- Dostupne tačke za dodatna pojašnjenja vezana za etiku i usklađenost
- Mehanizmi za provođenje i forsiranje etičkog ponašanja
- Primjeri prihvatljivog i neprihvatljivog ponašanja

11:45 - 12:00 PAUZA ZA KAFU

12:00 - 13:00 PREDAVANJE 3

Sukob interesa

- Definicija, vrste i analiza sukoba interesa
- Relevantni propisi u BiH i Europskoj uniji
- Sukob interesa - mito i korupcija
- Mehanizmi usklađenosti za sprječavanje i otkrivanje sukoba interesa
- Primjeri sukoba interesa

13:00 - 14:00 RUČAK

14:00 - 15:00 PREDAVANJE 4

Pokloni i nedozvoljeno animiranje

- Politika definisanja poklona i donacija - čuvari etičkih standarda/ smanjenje rizika od mita i korupcije
- Primjeri dobre i loše prakse

DAN 3

9:00 - 9:30 REGISTRACIJA UČESNIKA

9:30 - 9:45 PREGLED PREDHODNOG DANA

19:45 - 10:45 PREDAVANJE 1

Važnost edukacije o etičkom kodeksu

- Predstavljanje i pridržavanje etičkog kodeksa kroz angažovanost/uključenost
- Testiranje zaposlenika o poznavanju etičkog kodeksa
- Ažuriranje etičkog kodeksa i jačanje svijesti zaposlenika

10:45 - 11:45 WORKSHOP

Studija slučaja – kršenje etičkog kodeksa

11:45 - 12:00 PAUZA ZA KAFU

12:00 - 13:00 PREDAVANJE 2

Upravljanje procedurama usklađenosti i etike

- Efektivno upravljanje politikama i procedurama etike i usklađenosti
- Dizajniranje politika i procedura
- Komuniciranje politika i procedura etike i usklađenosti
- Redovna analiza politika i procedura etike i usklađenosti

13:00 - 14:00 RUČAK

14:00 - 15:00 PREDAVANJE 3

Standardi u politikama i procedurama etike i usklađenosti vezanim za ljudske resurse

- Interna struktura uposlenih
- Radne dužnosti, evaluacija i promocija uposlenih
- Prijem uposlenih
- Obligatorna edukacija zaposlenika u etici i usklađenosti

SPEAKERS

Bojan Bajić je osnivač i direktor prve specijalizovane kompanije za implementaciju programa etike i usklađenosti (EC – ethics and compliance) u organizacijama privatnog i javnog sektora u BiH i osnivač Akademije poslovne etike i usklađenosti (Business Ethics and Compliance Academy). Bajić ima višegodišnje specijalističko iskustvo u radu sa klijentima u oblasti: EC procjena rizika organizacije i pojedinca, izrada i redizajn etičkog kodeksa i procedura usklađenosti, kreiranje internog sistema cikličnih i obavezujućih EC edukacija i testiranja, upravljanje sistemom za prijavu nepravilnosti i provođenje internih istraga, definisanje korektivnih mjera i izrada programa etike i usklađenosti u cjelini. Bojan Bajić je Certified Risk and Compliance Management Professional (CRCMP), eksterni Compliance Officer i ekspert za interne prijave nepravilnosti (whistleblowing) i osnaživanje *whistleblowers*. Prepoznati je ekspert u oblasti whistleblowing-a na međunarodnom planu.

Višnja Marilović je specijalista za identifikaciju rizičnih tačaka u organizaciji vezanih za etiku i usklađenost (Compliance Risk Assessment), izradu mape rizika i akcionih planova za sistemsko poboljšanje organizacije u cjelini i jačanje etičke kulture među uposlenicima. Višnja Marilović je među najrelevantnijim ekspertima u Evropi za uvođenje djelotvorne politike 'otvorenih vrata' u organizaciji, sa ciljem izgradnje snažne kulture organizacije bazirane na uposlenicima i mehanizmima njihovog osnaživanja da ukažu na propuste i budu aktivni čuvari organizacije, te njenih vrijednosti, standarda i procedura. Marilović ima veliko iskustvo u oblasti internih prijava nepravilnosti (whistleblowing-a) i kreiranja internih komunikacija prema uposlenicima, sa vlastitim iskustvom kao prijavitelj nepravilnosti na radnom mjestu dugogodišnjeg materijalnog knjigovođe. Marilović je Certified Risk and Compliance Management Professional (CRCMP)

David E. Freel, predavač je na Max Fisher College of Business, The Ohio State University USA (Državni univerzitet Ohajo, SAD). E. Freel drži diplomske i dodiplomske obuke u oblasti poslovne etike, globalne etike, integriteta i usklađenosti kompanija, etičkog liderstva i donošenje odluka. Profesor Freel prethodno je predavao na Ohio State's Moritz College of Law Clinical Programs. Mr. Freel obnašao je sedamnaest godina funkciju izvršnog direktora Etičke komisije Ohio, vršeći ulogu supervizora osoblju nadležnom za etičko savjetovanje i vršenje dužnosti koje obuhvataju rukovodioce i uposlenike na državnom i lokalnom nivou. E. Freel je obnašao funkciju i specijalnog pomoćnika tužitelja te kao ekspert za slučajeve vezane za poslovnu etiku i krivične postupke. Član je i uredničkog odbora časopisa ASPA (Američka asocijacija javne administracije) Public Integrity. Gosp. Freel bio je i konsultant-ekspert za Vladin ured u okviru međunarodne podrške i pomoći, radeći na Azijsko-pacifičkoj ekonomskoj konferenciji (APEC) i kao član međunarodnog ekspertskog tima, radeći na kreiranju etičkih kodeksa za ministarstva Kraljevine Jordan, u Amanu. Profesor Freel bio je i predsjednik nekadašnjeg Vijeća za vladine etičke zakone (COGEL), međunarodne organizacije, primivši 2007. g. njihovu najvišu nagradu, COGEL Award.

Marija Čutura je odbranila doktorsku disertaciju na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu 2011. godine i stekla zvanje doktora nauka. Od 2011. godine je profesor na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Mostaru, gdje predaje nekoliko predmeta iz oblasti marketinga i poslovne etike. Ona je autor i koautor velikog broja

istraživanja i konceptualnih radova objavljenih u međunarodnim naučnim časopisima i zbornicima radova.

Amela Turković je diplomirala pravo na Pravnom fakultetu u Sarajevu 2005.godine. Posljednjih osam godina radi u Odjelu za usklađenost u Raiffeisen banci u Bosni i Hercegovini kao Compliance i FATCA Officer. Ona se bavi implementacijom programa etike i usklađenosti uključujući upravljanje konfliktom interesa, analizu trećih strana, upravljanje pravnim i reputacijskim rizicima. Takođe, ona implementira FATCA regulativu u Raiffeisen banci Bosne i Hercegovine.